

Lad

SCHLEISNER

rense og farve

Deres Garderobe —

kort Leveringstid

C. SCHLEISNER

kgl. Hof Farveri

kemisk Tøjrensning

Søndergade 45

Telefon 1722

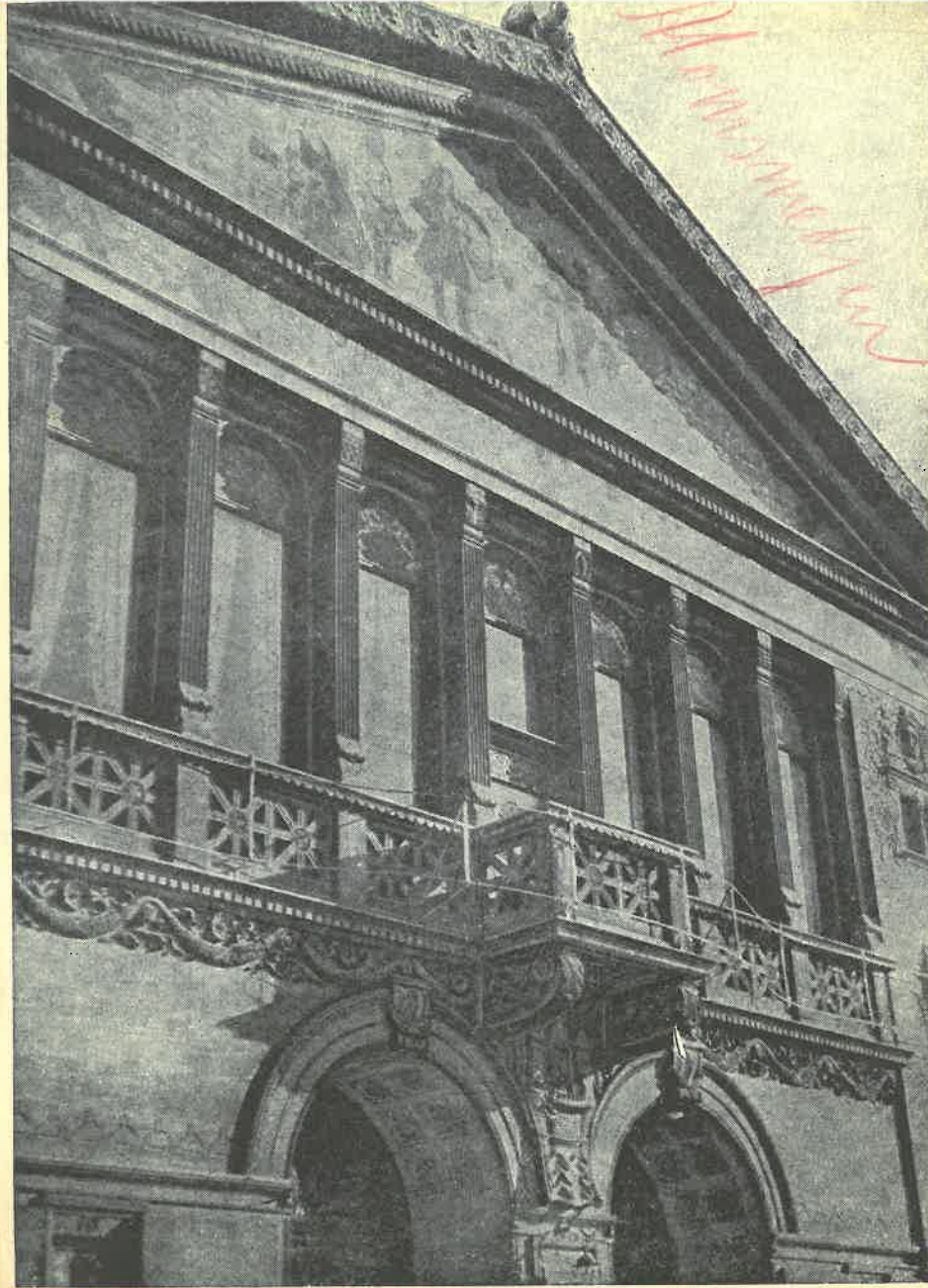
Vort elegante

Vima og Danaceta

UNDERTØJ

(Eget Fabrikat)

forhandles i vor Forretning

Enhver Tryksag!

*Aarhuus
Stiftsbogtrykkerie*

Aaboulevarden 9

Telefon 8000 - 3 Lin.

Forestillingerne begynder Kl. 19
Torsdage Kl. 19³⁰

Sine Forsikringer

tegner
man i **„Frejr“**

Afdelingskontor for Aarhus:

Borggade 5. Tlf. 2369.

FUGLEFRØ

(prima velrenset)

BLANDING for Kanariefugle
HARZERBLANDING
UNDULATBLANDING
samt alle andre Fuglefrøsorter

FUGLEKASSER - største Udvalg

NB. Mine originale Pakninger faas hos de fleste Købmænd

CARL NIELSEN

J. C. Helm-Petersen & Co. Eftf.

Vestergade 58

Telefon 1255

**Frederiksbjerg
Installations Co.**

Frederiks Allè 99

Telefon 6813 - 6814 - 6815

LYS
KRAFT
RADIO
LYSEKRONER

**Bøger
Noder
Fyldepenne**

Raadhush-Bogladen

Svend A. Larsen

Sdr. Allé 18

Telefon 5029

INGEN

SKÆVE HÆLE

De bedste Reparationer til
den billigste Pris faas hos

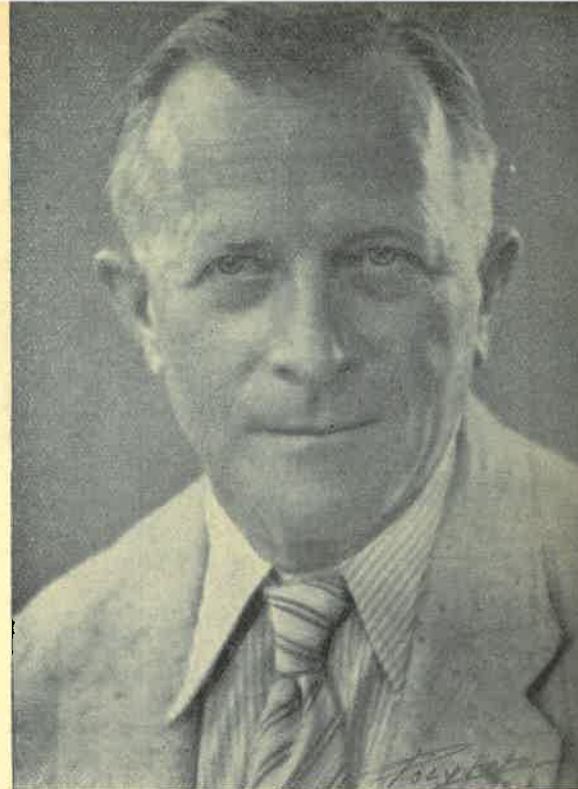
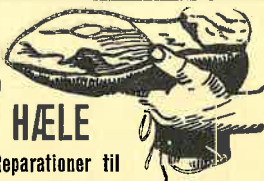
Møller, Volden 9

Husk den røde Støvle

Telf. 3518

1. Kl.s nyt Fodtøj

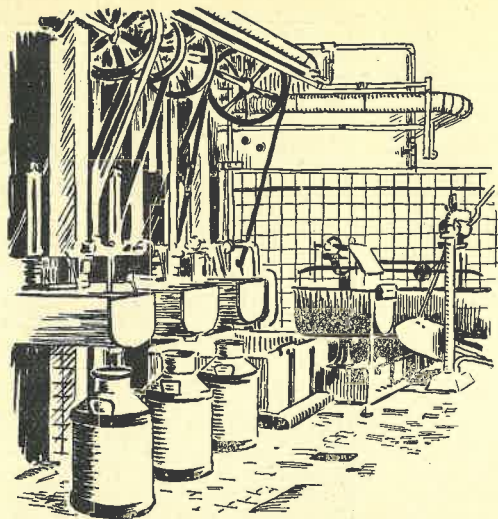
til billige Priser

Direktør ERIK HENNING-JENSEN

Dr. phil. JENS KRUISE

Vore Produkter

indtager en fremtrædende Plads blandt de vigtigste Næringsmidler, og derfor slaar vi aldrig af paa Fordringerne til os selv.

er baade sund og velsmagende.

MEJERIET *Vesterbro*

Telefon 8700 (4 Lin.)

EINAR JUHL

FRA GULDMAGEREN TIL ATOMSMEDJEN

(1610—1940)

Paa foranledning af den store franske skuespiller og teaterleder Charles Dullin moderniserede den østrigske digter Stefan Zweig engang i tyverne Ben Jonsons komedie »Volpone«. Originalen, der handlede om arvestrid og menneskelig graadighed og anden usseldom, var rasende tung og bitter, fyldt af et pessimistisk sinds dybe forbitrelse og sorg. En komedie, der laa saa nær det tragiske, som satire vel kan. Zweig skabte herover en lystig og festlig renæssancepastiche, en straalende teatersukces, sat op med hele den fløjls- og silkeherlighed, som vi tillægger renæssancen. Men satiren gik fløjten. Man har prøvet en lignende omsætning af en mere farceagtig Jonson komedie (Den tavse kvinde) og med musik af Richard Strauss. Det stykke, som Aarhus Theater spiller iaften, er bearbejdet ud fra et andet synspunkt og paa en anden maade. Mange har set Shakespeare i moderne klæder, Hamlet i smoking, Macbeth i kaki og Trolde kan tæmmes i plusfours. Disse opførelser har været forsøgt for at vise, at Shakespeare var evigt gyldig, og eventuelt gøre ham lettere tilgængelig for et moderne publikum, der ikke maatte hæfte sig for meget ved dragter og dekorationer. Hel-

EDOUARD MIELCHE

Varno-Rensning er varsom Rensning

Borggade 5 - Fr. Allé 110
Telf. 9508

*Bliv du's med
Musiken*
paa
Niels Højen's
MUSIK-SKOLE
Vestergade 55 - Tlf. 9122
Alle Fag - Enetimer - Hold - Sammspil

Centralvarme-Anlægget

skal udnyttes rigtigt i Vinter. Lad os efterse Anlægget,
at ikke skjulte Fejl foraarsager unyttigt Varmespild.

Rustfri Staalvaske

H. P. SALLING & SØNNER

autoriseret Gas- & Vandmester — Blikkenslager & Kobbersmederi
Special-Fabrik for rustfri Arbejder
Vestergade 56 — Telefon 7678

Dag og Aftenkursus i
Syning og Tilskæring
for Begyndere og Viderekomne!

Min Systue...
for Kjoler og Overtøj anbefales
Kjoler klippes, ries og proves

TILSKÆRER-AKADEMIET
v. Anna Jensen
Nørreport 24 Tlf. 3481

KLICHEER
*bedst
og hurtigst*
HAMMERSCHMIDT'S
Kliche Fabriker AARHUS
AALBORG
KØBENHAVN

GERDA GILBOE

ler ikke denne slags modernisering ligner be-
arbejdelsen af Guldsmageren.
Endelig kender vi de fornyelser af klassiske styk-
ker, hvor en moderne digter lader sig inspirere
af stof og geni hos en gammel kollega til en ny
»udgave« af et klassisk værk. Her er det nær-
meste eksempel maaske Kaj Munks Hamlet.
Det, der har forvandlet The Alchymist til Atom-
smedjen er nærmest, at det gamle stykke har
faaet ikke blot ny klæder, men ogsaa nyt stof.
Stykkets aand og i hovedsagen dets replikker,
ja alle dets personer, er de samme i 1940 som
i 1610.

Da Ben Jonson skrev sin mesterlige komedie om
de tre gavtyve og deres ofre, var den lærde hu-
manist oprørt over guldsmageriets store magt.
Alle konger og mange privatpersoner beskæfti-
gede alkymister, og ikke alle var naive, ligesaa-
lidt som alle guldsmagerne var bedragere. Frem
af denne ivrige beskæftigelse med de vises sten
og mystisk kemi steg da ogsaa megen viden.
der siden blev til stor nytte. Men Jonson repræ-
senterede a a n d e n, som maatte protestere mod
misbruget af menneskets herlige evner, som vre-
dedes over, at man kunde forsumme de skønne
kunster og den humanistiske dannelse for disse
stinkende kolber og glødende retorter. Derfor
slog han ned og understregede, at dette tekniske
videnskabsdyrkeri, der til syvende og sidst havde
et maal udenfor videnskaben, nemlig nytte,
at lave guld, var til skade for menneskets sjæl.
Hans komedie har tre lag, kan man sige. Først
er den en rasende munter farce i den store fri-

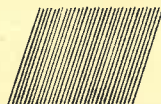
PER BUEKHØJ

Mod. Spanskrørmøbler fra eget Værksted
KURVE- OG KURVEMØBEL-MAGASINET
 Jægergaardsgade 46 Telefon 3910

Tante Laura

*Førende
 Legetøjs-
 forretning*

Ryesgade 31
 Tlf. 7164

Kgl. Hofleverandør

BRUUN & SØRENSEN A/s

Ingeniørkontorer

Varme — Ventilation — Elektricitet — Sanitet

**ELEKTR.
 BELYSNINGER**

RAHRS

TEKNISKE FORRETNING A/s

TELF. 8100

2 Huse fulde af Bøger.

Samlede Værker - Skønlitteratur
 Børnebøger - Skolebøger o. s. v.
 langt under
 Bogladepisen

Se vore Vinduesudstillinger
Billige brugte Spillekort

CHR. ANDERSSON

Aarhus Antikvariat
 Volden 19-21 Telefon 1962

WM. KNOBLAUCH

ske stil, et gavtyvestykke, saa er den aandsmen-
 neskets udfald mod nyttevidenskabens monopol,
 og dybest er den et pessimistisk mandfolks for-
 argelse over menneskets graadighed og taabelig-
 hed.

Alt dette kan passe i vor tid. Atomsmedjen skal
 først være munter underholdning, og den skal
 dybest bevare sin moral: mennesket kan kun
 frelses fra sig selv ved at se sit spejlbillede, for-
 vrænget, men usminket, men den skal ogsaa i
 teknokratiets brølede tid minde om, at human-
 ismen bør leve. Den er et raab fra teatret til
 naturvidenskaberne: hvor har I bragt os hen med
 al Jeres nytte og nøjagtighed? Glem ikke, at
 kunsten og de, der studerer menneskets aand,
 lever og bør leve. Den er et raab til enhver til-
 skuer: glem ikke, at din dyrkelse af alt dette fine
 og svære ikke bør være blind.

Er det nødvendigt at forklare, at her er intet an-
 greb paa sand videnskabelighed? Eller at læge-
 standen ikke angribes, fordi dr. Luske og kon-
 sorter gør grin med konsultationens høje væsen?
 Eller at det kun gælder overdivelse og misbrug,
 naar komedien langer ud efter vitaminer og
 atomer?

JENS KRUISE

MISKOW MAKWARTH

Deres Fødder

har det godt i

Fodtøj
fra

Bandtholtz
TELF. 916
FODTØJ
SØNDERGADE 16

OVER 50 AAR DET BEDSTE BILLIGST

Byens mest moderne
**DAMEFRISØR-
OG SKØNHEDS-
Salon**

**Madame
Ewa**

Diplom
Paris
Berlin
Wien

**Sønderg. 43
Telf. 8895.**

De sparer 20% ved mit Rabatsystem

Kaffe

● Af de mest udsøgte Bonner
● fremstiller jeg min Kaffe. Der-
for den fine Aroma og Vel-
smag.
Et Forsøg vil overbevise Dem

Hans F. Hansen
LILLE TORV 1 TELF. 21

Carl E. Thumand

Elektromekanisk Fabrik

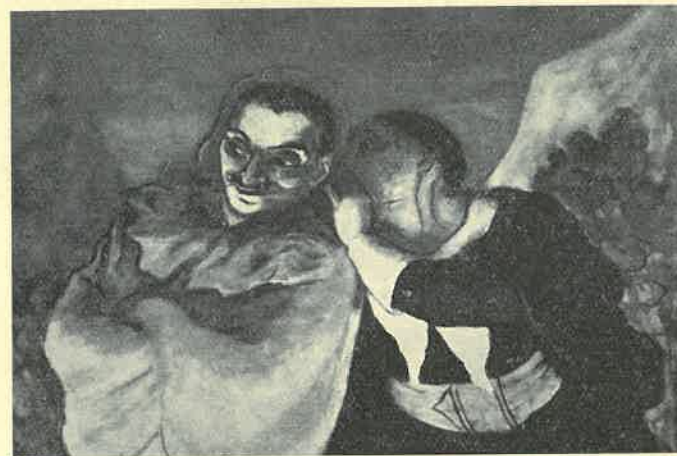
Scenebelysningsanlæg
Leverandør til Teatret

Elektromotorer til alle
Formaal
Elevator-Tilsyn

1. Kl. Reparationsværk-
sted for alle Arter elek-
triske Maskiner.

Repr. Thomas B. Trige, Odense

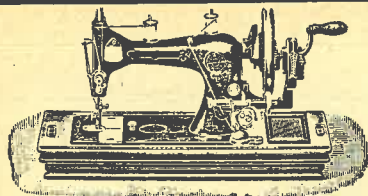
Graven 18-20
Tlf. 8080 (2 Linier).

GAVTYVENE

Atomsmedjen fortæller om nogle graadige og dumme mennesker, der bliver snydt af tre gavtyve. Disse fyre har en ærværdig stam-tavle. I orientens tyvefortællinger, i Roms herlige romaner, i de spanske »picaero«, vagabonder, i middelalderens vandrende stu-denter, i det attende aarhundredes festlige franske og engelske røvere og tyveknægte — overalt lever der i litteraturen og i folke-munde sagn om de beundringsværdigt snedige rade. Det godt ud-førte snyderi har sin beundrer i ethvert menneske, der snyder sine venner pr. telefon ved at fortælle, at han desværre er optaget paa lørdag — bare fordi han ikke gider..

Herhjemme kender vi bedst Henrik og saa vel Scapin, disse skælme, der altid er paa tæerne og altid i humør, men ogsaa altid bange og paa vagt — fordi hele maskineriet kan bryde sammen. Billedet her forestiller saadan et par fyre, fætre til Luske og Fidus. Det er »Crispin og Scapin« af Daumier, en lige saa stor satiriker som Jonson.

Den rigtige Maskine
Den rigtige Pris

Det store Udvalg finder De hos

M. Mikkelsen
Vestergade 6 - - Aarhus

RADIO

Alle førende Mærker

AARHUS
VÆRKTØJSMAGASIN

Johannes Hansen

Kunstige
TÆNDER
S.A. JENSEN
ØSTERGADE 27 • TELF. 835

Reserveret.

L. KRUSE & SØN
MALERFIRMA
TLF. 1483

BEN JONSON

(1573 — 1637)

Han var en vældig mand med en rungende stemme, et bjerg af en mave, en klodset gang som en bryggerhest, en appetit og tørst, der svarede til maven, stemmen og gangen.

De var alle meget imponerede af Ben Jonson dengang. Hans lidt ældre kammerat William Shakespeare havde mere publikums-sukces og mere mennesketække, han blev aldrig uvenner med folk, mild og stille, som

han var — men lærde Ben var en mand, man lagde mærke til. I aarene omkring 1600 var London fyldt med skuespildigtere og skuespillere. De repræsenterer alle slags anskuelser og mennesketyper, men to kolosser ragede op mellem dem, to kontraster, der i sig bar hele tidens indre modsætning, og som ogsaa for samtiden blev symboler. Det var William Shakespeare og Benjamin Jonson.

De levede i slutningen af den engelske renæssance, der havde været præget af glæden. Glæden over at se, glæden over at anvende det sete i refleksionen og glæden over med nye, blanke ord at kunne udtrykke alt, selv de enkleste og ældste sandheder. Der er en skøn begejstring heri. I hundredeaaret før Shakespeares og Jonsons tid blev England genfødt. Under Henrik den Syvende og Wolsey vandt landet plads som Europas formynder, britiske sømænd fulgte portugisere og spaniere over de store have og fandt selv nye veje; den sparsomme-lige første Tudor havde fyldt landets skatkammer. Under Elizabeth svulmer den nationale stolthed, Camden og Harrison, Daniels og Shakespeare fejrer Englands storhed. Hakluyt aabner tanker og daad nye

(Fortsættes Side 21.)

ELIZABETH ARDEN
giver Raad i en vanskelig Tid

Baade Scenens og Privatlivets forvante og velplejede Kvinder Verden over har indset, at rigtig anvendt er Elizabeth Ardens Præparater sund Økonomi.

I Aar gælder det mere end nogensinde om at faa det fulde Udbytte af Elizabeth Ardens Præparater. Derfor kommer Elizabeth Ardens personlige Repræsentant her til Byen den 3die Uge i hver Maaned for at lære Dem, hvorledes De ved rigtig Brug af Præparaterne kan opnaa, at Deres Udgifter faktisk ikke bliver større end før Prisstigningen.

Saa vel til Ansigtsbehandlinger som Elizabeth Ardens specielle Manicure med Voks beder vi Dem aftale Tid snarest. . .

Elizabeth Arden

hos **Parfumerie CECILIE HANSEN**

Telefon: Aarhus 29 43

Det skal ikke blot være et **F**otografi;
men et smukt **B**illede,
der i sig selv har **S**kønhedsværdi.

KEHLET

1940 - 41
Kl. 19 - 21,30

PROGRAM

Oktbr. - Novbr.

ATOMSMEDJEN

Gavtyvekomedie i 1 Forspil og 5 Akter

Frit bearbejdet efter **BEN JONSON's** »The Alchemist«
af

JENS KRUISE

Iscenesættelse: **Jens Kruise**

Dekorationerne: **Emil Poulsen** og **Gustav Rosenkvist**

2. Serie - 4

(Fortsættes næste Side)

Buntmageri
Pelshandel

Alfred Sørensen
Søndergade 14
Telefon 5802

Abel 7600
Blomster

-det er klogest at
købe hos **Salling-**
SØNDERGADE 27
ØSTERGADE 19

PERSONERNE

Luske	} Gavtyve	Einar Juhl
Fidus		Edouard Mielche
Dolly		Gerda Gilboe
Aage Larsen, noget paa et Kontor		Hans-Henrik Krause
Abel Garberg, Cigarhandler		Miskow Makwarth
Niels Gyldberg, Grosserer		Per Buckhøj
Suhr, fhv. Sagfører		Wm. Knoblauch
Ananias Strænge, Lægbroder	} i de højstelliges	Carl Heger
Teofilus Sorgfeldt, Præst		Samfund
Vagn Knot, Proprietær		Poul Müller
Fru Due, hans Søster, Enke		Tudlik Johansen
Magister Glad, Husets Ejer		Ad. Wantzin

Moderne

Møbler

O. A. V. CHRISTIANSEN

Studsgade 31 - Telf. 642 (2 Lin.)
& Nørregade 41

Royal-Scala
HOTEL ROYAL

Royal-Scala sørger for den
festlige Slutning paa en
god Teater-Aften.

Første Rangs Solister og Johs. Søegaards Orkester

Pigen	Grete Linda
Konen	Gerda Pedersen
Fruen	Rigmor Gadborg
C. B.-Betjenten	Christian Jensen

Handlingen foregaar i en dansk By i vor Tid

Scenen er Hall'en i Magister Glads Villa og Vejen udenfor

Handlingen begynder en Formiddag i Slutningen af Sommerferien.

Længste Ophold mellem 2. og 3. Akt

Forbi omtr. Kl. 21,30

D. A. PALUDAN

OPTIK FOTO ETABL.

GRUNDL. 1899

Teaterkikkerter

SPECIALITET:

BRILLER

SYGEKASSEMED-
LEMMER RABAT

PAA CLEMENSBRØ - TLF 944
AARHUS ÆLDSTE SPECIALFORRETNING

-for enhver Pris

Strøgets Kaffe

REGINA-KOMPLEKSET TLF. 1366

MUSIK-PROGRAM

Aarhus By-Orkester. Dirigent: THOMAS JENSEN

2. Kapelmester: KNUD RASMUSSEN

Før Tæppet gaar op samt i Mellemakterne
spilles Uddrag af Musiken fra
den gamle engelske »Tigger-Opera« (The beggars opera)
— Originalen til »Laser og Pjalter« (Dreigroschen-Oper.)

Flygel: Hornung & Møller.

Skindkaaber
Capes

A. Muchitsch
Vestergade 7

Al Musik

Kaabers Musikforlag

Søndergade 1 A

Alle Noder - Alle Plader

Kunst

køber man hos

Ilma Wohlert

Sdr. Allé 16
Tlf. 4752

Moderne Smykker
Antikviteter

Marie Christensen

Konditori og Thesalon

Sandwich og Snitter
efter Teatertid

Spec.: Hjemmelavet Konfekt

Butiken Tlf. 1939 Thesalon Tlf. 3222

RADIO

Brugte Noder i Titusindvis

Brugte Plader i Tusindvis

Nye Plader à 2,50 pr. Stk.

Foto - Malerier

Duplikering

 ANTIKVARIAT
v. J. Ferd. Poulsen
Vestergade 33 • Telf. 8526

**DET JYDSKE
MUSIKKONSERVATORIUM**
PROTEKTOR: H.S. KGL. HØJH. KRONPRINSEN

Rosengade 15 Telf. 7272 Aarhus

ALLE MUSIKFAG

FORLANG PROSPEKT

Hurtigste og fineste Amatorarbejde

**Th. FOTO
JENSEN**

Gl. Munkegade 17 - 2 Min. fra Lille Torv
Telefon 2382

Hos

Konditor Leonard

serveres

Sandwich og Snitter,
Kaffe, The, Chokolade.

Aaben til Kl. 12

Læg Mærke til

Skuespillerindernes
elegante Frisurer —

— de er arrangeret af
Teatrets Dame-Frisør

Fru

Adler Petersen

Rymsgade 31 Tlf. 2199

Brødrene Nielsen

Mejlgade 21-23 Tlf. 958

Største Lager af
Møbler og Tæpper
for ethvert Hjem

Gjerpulff
AARHUS

FØRENDE FORRETNING I

DAME- OG BØRNE-
BEKLÆDNING
BRODERI-MAGASIN

BOCK'EN

Byens bedste

Teatersnitter

Øl fra Fad — Aaben til Kl. 24

AARHUS FØRENDE

FODTØJSFIRMA

Engelbrecht
AARHUS

Bally

ENEFORHANDLER

Aage Hass Eftf.

Boghandel

Gunnar Sahlertz

Bøger

Papir

Musik

Bruunsgade 33

Telf. 1400

Ældste Boghandel paa Frederiksbjerg

POUL MÜLLER

veje over fjerne have. Den engelske stats sø-
røvere snapper de tungt lastede spanske galle-
oner paa deres vej til Indien, de stjæler gerne
selve de nye lande fra portugisere og spaniere.
Tidens stemning er oplevelsestrangen.

De samme stemninger behersker aandslivet og
religionen, Erasmus og More, Grocyn og Colet
bragte fornyelsen. Den italienske renæssance
blev etisk og moralsk, de engelske lærde over-
tog italienernes glæde over studierne i de gam-
les skrifter, men uden deres hedenske glæde
skønheden for dens egen skyld. Henrik den Sy-
vendes og Henrik den Ottendes universiteter var
ikke hedenske, i Oxford og Cambridge brugte
man de nye metoder, lærte i de klassiske studier,
til fordybelse i den hellige skrift. Som saa ofte i
England blev det didaktiske, den etiske side,
fremherskende: maalet med studierne i antikken
er at instruere i religion og moral. Den nye kul-
tur ernærer sig ved gejstlig litteratur.

Men den saaledes øvede aand forsøger sig stadig
i andre luftlag: tidens kunst er en stadig eksper-
menteren i drama og lyrik, i epos og roman.
Metrikken benyttes til de vildeste øvelser, spro-
get strækkes og bøjes i alle retninger, den ene
moderetning afløser den anden, og alle er de
eksperimenter. Men man holder sig til jorden, til
livets udtryk. Alt bliver nyt — og alt skal siges.
Der er en glæde ved selve sprogets mangfoldig-
hed og rigdom; de nye udtryk, der bringes ind
i det, skal bruges, alt skal udtrykkes paa ny, hvor
ofte end grækere, romere og italienere eller de
franske har sagt det: England vil nu selv nyde
at raabe sin lykke og kvide ud. Stemningen er
det svulmende fyldte sinds trang til at meddele
sig — »knugede vredt sit væрге, blæste saa sin
elskov ud, over alle bjerge.«

Og teatrene fyldes. Der skrives dramaer fra mor-
gen til aften, der spilles, og der stjæles, og der
trykkes. Midt i dette virvar af kraft og livsglæde
staar Shakespeare, der er poesien og menneske-
lighedens glæde, det vil sige alt det, der var

TUDLIK JOHANSEN

Over Dag

FRITZ HANSENS KAFFE

Telefon 310 · Lille Torv 4

AD. WANTZIN

nutidigt og umiddelbart, og Ben Jonson, der var humanismens, lærdommens, kraftens glæde, det vil sige alt det idealistisk reflekterende.

Han var den lærdeste af alle tidens digtere, grundigt belæst og dybt fortrolig med oldtidens litteraturer, irriteret over Shakespeares sjuskeri og halvviden, rasende over andres løgnagtighed. Men hans lærdom gjorde ham ikke stille og bleg og kraftløs. Han elskede mægtige røde stege og den selv samme »Canaillesæk«, som Jeppe paa Bjerget siden yndede saa meget. Han kom altid i slagsmaal, fordi han ikke kunde finde sig i modsigelse. En samtidig skriver: »Talløse var kampene mellem ham og Shakespeare, som jeg ser for mig som en stor spansk Gallej og et engelsk krigsskib. Mester Jonson var som hint bygget langt højere op i lærdom, stærk, men langsom i bevægelserne. Shakespeare, som det engelske krigsskib, mindre af omfang, men lettere sejlen, kunde dreje sig for alle strømme, kovende og drage fordele af alle vinde, ved sit vids hurtighed og sin opfindsomhed.« Saadan var Ben Jonson fysisk og moralsk: tung og stor. Hans billede viser os en bred pande under et haar, der i store lokker ligger som en laurbærkrans om hovedet, fanatiske øjne, en kraftig mund og stor hage. Det brede hoved sidder paa en tyrs krop, allerede i tredive-fyrre aars alderen havde han sit bjerg af en mave, selv om han var en rask atlet, der gik til Skotland og tilbage i rekordtid.

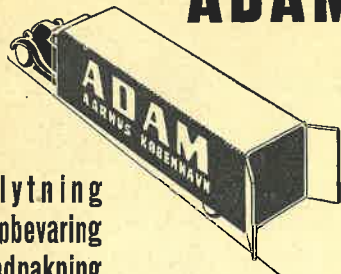
Hans sind var ligesaa stærkt og groft. Han var energisk, pirrelig, gnaven, fuld af latter alligevel og havde sære drømme. Han er ikke melankolsk, elsker mad og drikke og mennesker omkring sig i stambeværtningen »Havfruen« — men de skal minsanden rette sig efter lærde og mægtige Ben. Teaterdigterne kaldtes i samtiden, efter denne deres ansete fører, for »Benjamins stamme«. Han var gæstfri og ødsel.

Hans liv er fuldt af lidelse, kamp og vovemod. Hans mor, præsteenken, giftede sig med en mu-

CARL HEGER

ADAM

Flytning
Opbevaring
Indpakning

TELF. 529

Kontorer: Dynkarken 43
Magasiner: Postbygningen
i Kannikegade (Indgang Aagade)

A/S FARVEMØLLEN

Telefon 5353
Østergade 26

Alt i Malerverer,
inden- og udenlandske
Tapeter. Stort Udvalg
i Voksug og
Køkkenbords-Linoleum.

Gaa til

Fagmanden

naar det drejer sig om

Handsker

Handsker til Gade-
Rejse- og Selskabs-
brug - - -

smukkest hos

J. HENRIKSEN

Kannikegade 12 . Tlf. 4040

Dæk Dem i

„Danmark“

LIVS-, BRAND-,
TYVERI OG
ALLE ANDRE
A R T E R
FORSIKRING

DET GJENSIDIGE
FORSIKRINGSSKAB

„DANMARK“

AFDELINGSKONTORET FOR JYLLAND
STORE TORV 7
A A R H U S
TELEFONER
1570, 7015, 7030

GUNNAR STRYHN

remester, Ben kom i Londons bedste skole, Westminster Katedralskolen, og siden til Cambridge for at studere. Murermesteren lod ham dog snart sætte i lære, hvilket blev for meget for den lærde unge mand, som stak af og lod sig hverve til almindelig soldat. Han var med mod spanierne i Nederlandene og kæmpede godt. Da han nitten aar gammel kom hjem, gik han til teatret, hvor en lærd og dannet ung mand var lige saa sjælden som i hæren. Han skrev løs og kæmpede løs, havde dueller, kom i fængsel, blev livsfarligt saaret (men dræbte sin modstander), kom sig, giftede sig med en dame, hvem han siden med typisk retfærdighedssans karakteriserede som »en skrap kælling, men hæderlig«. Han var kun tyve aar.

Endnu fire aar hengik, før Ben Jonson fik et stykke opført. Det faldt ham ikke ind at bøje sig for smagen, han vilde skrive komedier, men de skulde være ædle og alvorlige, strengt følge antikkens mønstre.

Stædigheden overfor sit publikum bevarede han hele livet. Han var komplet ligeglad med, hvad der vilde gøre lykke — naar hans egen kritiske sans blot blev tilfredsstillet. Hans første stykke blev opført i 1598, af Shakespeares trup. Kort efter kom Jonson imidlertid i fængsel, fordi han havde stukket en mand ned i slagsmaal eller duel. Hans forsvar gik kort og gnavent ud paa, at modparten havde længere sabel og derfor havde burdet kunnet klare sig. Galgen truede, men Jonson slap, netop fordi Shakespeare spillede hans stykke, saa det gjorde lykke hos de mægtige.

Jonson var ikke taknemlig mod sit publikum. Han behandlede det som skolebørn og fordømte dets sans for teatermaskineri og vilde usandsynligheder og guder fra skyerne. Han sagde lige, hvad han vilde, haanede sine medbejlere tydeligt, hævdede paa scenen sine moralske meninger, plagede sine tilskuere med sin satires strengthed og var aldeles frygtløs. Da to af hans tidligere

HANS-HENRIK KRAUSE

**JYDSK
CENTRAL-
TRYKKERI**
A
S
AARHUS

**BOGTRYK
STENTRYK**

TELF: **69**

I Teatrets

Bar

serveres ogsaa

Øl og Sodavand

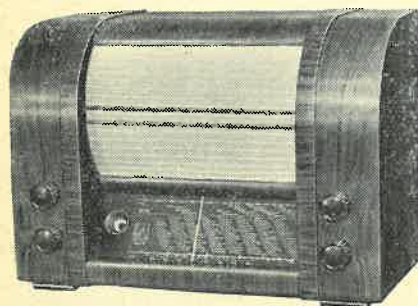
I Riddersalen er der
Musik i Pausen

Besøg efter Teatertid

TEATER-CAFEEN

Koncert - Dans

Prima Solister

Sæsonens Radio-Nyheder

finder De atter i Aar i et righoldigt
Udvalg. Alle anerkendte Mærker fra
førende Fabriker, bl. a. det eminente

B & O 41 K

Lette Betalingsvilkår.

S. J. SØRENSEN

Vester Allé 4 (v. Frederiksport).

ASSURANCE-COMPAGNIET
BALTICA
Aarhus Afdeling
Østergade 13 - Tlf. 3818 (2Lin.)

GRETE LINDA

kammerater kom i fængsel for nogle letsindige
ytringer, og rygtet løb, at de skulde have næse
og øren skaaret af til straf, meldte Ben Jonson
sig som medforfatter, bæsterne havde stjalet
idéen fra ham. Men han forlangte og fik pardon
for alle tre, og saa blev der fest i »Havfruen«!
Hans gamle mor kom med og fortalte, at hun
havde besluttet at give sønnen gift, hvis han var
blevet dømt. »Hun vilde selv tage den første
slurk,« fortalte Ben.

Han blev berømt og mægtig, en tid endda kongelig
festarrangør, aldrig rig, tilsidst dødsens fattig
og syg. Saa fik han hundrede pund sterling
og et fad sekt om aaret i pension og døde elendig
i selskab med en præst og en tjener — komediens
to evige narre.

Han blev begravet i nationens Panteon, i digter-
hjørnet i Westminster Abbey, hvor indskriften
paa hans simple gravsten blot lyder: »Ak, sjældne
Ben Jonson.«

Samtlige Skuespillerportrætter i Programmet
samt

Udstillingen i Foyeren

er leveret af

polyfoto

CENTRALEN

Søndergade 29 - Tlf. 2102

Aarhus

Naar De anskaffer
**Kunstige
 Tænder**
 erstatter De en Del
 af Deres egen Person—
 Er det bedste da for godt?

Leo Kærø
 Moderne tandteknisk Laboratorium
 Banegaardsplads 8 • Telf. 2385

Jonsons Guldmager har altid haft plads i det engelske teaters repertoire, baade for sin muntre og sikre intriges og for sine mange karakteristiske personers skyld. Rigmanden og cigarhandleren, de to skurke, det har været ønskeroller paa engelske teatre igennem tre aarhundreder. Billedet her er et engelsk blad fra det attende aarhundrede, man ser Guldmagerens værksted med det pseudovidenskabelige udstyr til venstre, personerne er Luske (Subtle) i Guldmagerens dragt (vor tids hvide kittel), Fidus (Face) som kaptajn og Abel Garberg (Abel Drugger) med sit skødskind og sin kridtpibe. Denne sidste var den store engelske skuespiller Garricks yndlingsrolle.

Om klassisk komedie og den slags.

I 2000 aar havde teatrets kunst været et enten-eller, enten ren komedie eller ren tragedie, ingen graad og ømhed i komedierne, intet smil eller forsoning i tragedierne. Men i begyndelsen af det attende aarhundrede blev komedien sentimental og fra midten af forrige aarhundrede virkede andre indflydelser saadan, at den moderne teatergænger nu altid venter sig lidt kærlighed og sødme i en komedie og lidt komisk lettelse i en tragedie. Stykkerne hedder ogsaa »skuespil«.

Men det stykke man i aften ser i Aarhus Theater er i den gamle komediestil, den, der stammer fra Grækenlands og Roms teatre og som i moderne tid blev berømt ved Molières og Holbergs geni. Denne stil præsenteres nu for første gang i moderne klædebon, ja med et moderne stof. Igennem dette vil man imidlertid ikke gennende til alle de berømte motiver, komiske effekter og bestemte personer, folk man kender under navne som Scapin, Henrik eller — Harlekin. Thi ogsaa vor pantomime har sin oprindelse i de romerske komedier og deres arvtagere, maskekomedierne, Ben Jonsons, Molières og Holbergs onkel i teaterhistoriens stamtræ.

Deraf kommer det, at vore skuespillere staar overfor ganske nye opgaver. Ben Jonson har skabt nogle saftige, livfulde karakterer, men imellem dem færdes ogsaa personer, som helt ligner maskekomediens aldeles fastlagte skikkelser. De skuespillere, som i gamle dage spillede Pantalone o. s. v., maa have haft en aldeles fænomenal teknik og en stor tradition at bygge paa; thi deres roller bestod kun i en slags sceneangivelser. Her er et eksempel paa, hvad en skuespiller fik udleveret:

Brighella træder ind, ser ingen, kalder.
Pantalone træder ind. Stunt spil: frygt.
Brighella vil forlade hans tjeneste o. s. v.
Pantalone indsmigrer sig.
Brighella lader sig formidle og lover at hjælpe ham.
Pantalone siger, afsides, at det skal han faa betalt.
Brighella beroliger ham.
Truffaldino kommer ind, forlanger penge.
Brighella finder et middel til at komme af med ham.
Pantalone og Brighella bliver.

Værsgod — her er første akt af et helaftensstykke, find selv paa replikkerne!

Ben Jonsons »Guldmagere« er i familie med den slags komedie og er trods al sin realisme derfor decideret teater, ikke en efterligning af livet (som kunst aldrig kan eller skal være), men et eget liv, en illusionens verden, der blot bruger de samme tegn og ord som hverdagens.

De sidder trygt i Aarhus Theater - -

naar De ved, at alle Forholdsregler er iagttaget paa bedste Maade i Tilfælde af **Luftalarm**:

1. **Tykke Mure** omgiver Dem til alle Sider.
2. **Etageskillerummene** er saa solide, at man skulde tro, Arkitekten for 40 Aar siden har tænkt paa den nuværende Situation.
3. **Der tændes Lys** overalt i Tilfælde af Luftalarm.
4. Publikum begiver sig i **Ro** til Udgangene.
5. Kontrollører og Garderobedamer vil være behjælpelige.
6. Der er **Samaritervagt** i Teatret hver Aften.
7. Teatrets **Husvagter** vil øjeblikkelig være tilstede.
8. **Publikum** paa **2. Balkon** og **Amfiteatret** gaar ned i **Forhallen**, der er anerkendt som Tilflugtsrum.
9. Publikum i **højre Side af 1. Balkon** og **højre Side af Gulvet** gaar til **Kældrene**, der er udmærket indrettede.
10. Publikum i **venstre Side af 1. Balkon** og **venstre Side af Gulvet** gaar til **Parkettets Garderobe**, der ligeledes er anerkendt som Tilflugtsrum.

GERDA JUHL

NÆSTE PREMIERE

bliver

JOHANNES BUCHHOLTZ's

sidste dramatiske Arbejde, en Dramatisering af
hans store Roman

»Dr. Malthes Hus«.

Det hedder

DEN STORE FEST

og kommer op, naar »Atomsmedjen« er ud-
spillet.

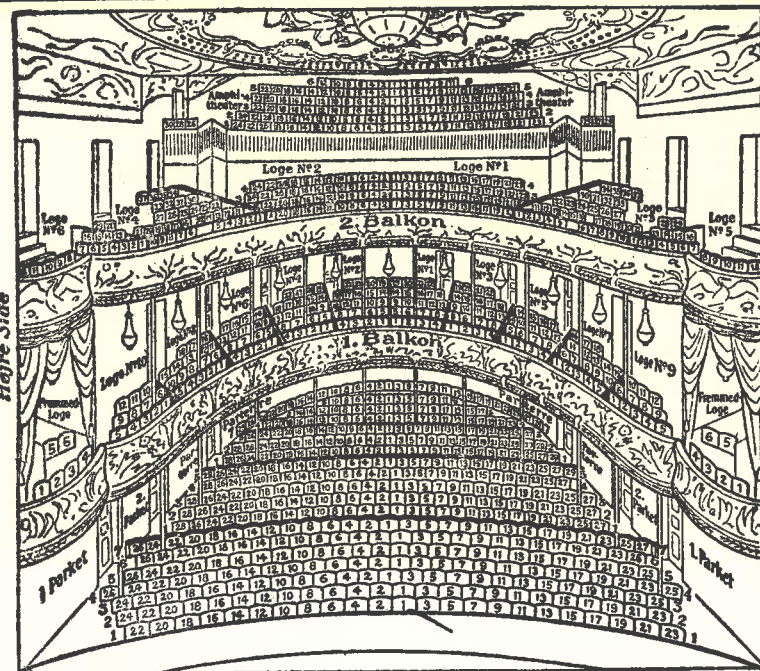
Iscenesættelsen foretages af Einar Juhl,
og saa godt som hele Personalet medvirker.

En Premiere, De sætter Kryds ved

RIGMOR GADBORG

Har De glemt noget i Teatret, henvend Dem da til
Portneren. (Indgang Kannikegade — Telf. 187).

PLADSERNES BETEGNELSE

	Aften-Priser		Eftm.-Priser	
	Ordin. Pris	Forh. Pris	Ordin. Pris	Forh. Pris
1. Parket	4.45	5.05	3.00	3.25
2. Parket	3.60	4.20	2.35	2.65
1. Parterre (3 første Rækker)	2.65	3.25	1.75	2.05
2. Parterre (4 sidste Rækker)	2.05	2.65	1.45	1.75
1. Balkon, 1. Række, Loge 1—4	4.45	5.05	3.00	3.25
1. Balkon, 1. Række, Loge 5—10	3.25	3.85	2.05	2.35
1. Balkon, øvrige Rækker, Loge 1—4	3.25	3.85	2.05	2.35
1. Balkon, øvrige Rækker, Loge 5—10	2.65	3.25	1.75	2.05
Fremmedloge, enkelte Pladser, No. 1—4	5.05	5.65	3.25	3.60
Fremmedloge, enkelte Pladser, No. 5—10	3.85	4.45	3.25	3.60
Fremmedloge, komplet	32.50	38.50	20.50	24.10
2. Balkon, 1. Række, Loge 1—2	2.65	3.25	1.45	1.75
2. Balkon, 1. Række, Loge 3—6	2.05	2.65	1.15	1.45
2. Balkon, øvrige Rækker, Loge 1—2	2.05	2.65	1.15	1.45
2. Balkon, øvrige Rækker, Loge 3—6	1.45	1.75	0.85	1.15
Amphitheater, 1. Række	1.45	1.75	0.85	1.15
Amphitheater, 2. Række	1.15	1.45	0.85	1.15
Amphitheater, øvrige Rækker	0.85	1.15	0.70	0.95

Alle ovennævnte Priser er incl. Skat og Garderobe.
Disse Billet-Priser kan forandres ved Tournéer og Særforestillinger.

Annoncerne arrangeret af Buchtrups Annonce-Bureau